

19. 11. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Trvání autorských práv

Problematiku práv autorských a práv s nimi souvisejících upravuje zák. č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským, a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam.

Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické. Za dílo se považuje též počítačový program, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem. Právo autorské k dílu vzniká bez dalšího okamžikem, kdy je dílo vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě.

Obsahem práva autorského jsou práva osobnostní a vylučná práva majetková. Osobnostních práv se autor nemůže vzdát; tato práva jsou nepřevoditelná a smrtí autora zanikají. Po smrti autora si nikdo nesmí osobovat jeho autorství k dílu, dílo smí být užito jen způsobem nesnižujícím jeho hodnotu a musí být uveden autor díla, nejde-li o dílo anonymní.

Mezi práva majetková náleží zejména právo dílo užít a udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva. Jiná osoba může dílo užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených autorským zákonem stanovených (viz § 29 - § 39 autorského zákoníku).

Co autorský zákon rozumí právem dílo užít je taxativně uvedeno v § 12 odst. 4 autorského zákona, přičemž mezi tyto práva náleží zejména právo na rozmnožování díla, právo na rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny díla či právo na sdělování díla veřejnosti (a to i přes počítačovou či obdobnou síť).

Majetková práva obecně trvají, pokud není v zákoně stanoveno jinak, po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti. Bylo-li dílo vytvořeno jako dílo spoluautorů, počítá se doba trvání majetkových práv od smrti spoluautora, který ostatní přežil. Majetková práva k dílu anonymnímu a pseudonymnímu trvají 70 let od oprávněného zveřejnění díla. Je-li pravé jméno autora díla anonymního nebo pseudonymního obecně známo nebo se autor takového díla veřejně prohlásí v průběhu doby podle věty první, řídí se trvání majetkových práv k takovému dílu podle v tomto odstavci výše uvedeného. U díla, u něhož není pro počítání doby trvání majetkových práv rozhodná smrt autora a které nebylo zveřejněno během 70 let od jeho vytvoření, majetková práva uplynutím této doby zanikají. Majetková práva k dílu kolektivnímu (viz § 59 autorského zákona) trvají 70 let od zveřejnění. Blíže k trvání majetkových práv viz § 27 autorského zákona.

Doba trvání majetkových práv se počítá vždy od prvního dne roku následujícího po roce, v němž došlo k události rozhodné pro její počítání. Dílo, u kterého uplynula doba trvání majetkových práv (tzv. dílo volné), může každý bez dalšího volně užít. Tomu, kdo poprvé zveřejní dosud nezveřejněné dílo, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv, vznikají takovým zveřejněním vylučná majetková práva k dílu takto zveřejněnému v rozsahu, v jakém by je měl autor díla, pokud by jeho majetková práva k dílu ještě trvala.

Doba trvání majetkových práv se řídí tímto zákonem i tehdy, začala-li běžet před jeho nabytím účinnosti (tj. před 1.12.2000). Pokud již doba trvání těchto práv před nabytím účinnosti tohoto zákona uplynula a podle tohoto zákona by ještě trvala, ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona se obnovuje na dobu zbývající. Rozmnoženiny předmětů ochrany, ke kterým se doba trvání majetkových práv obnovuje, oprávněně pořízené před nabytím účinnosti tohoto zákona lze však volně rozšiřovat ještě 2 roky po nabytí jeho účinnosti. Trvání práva u děl cizích státních příslušníků nemůže být delší než ve státu původu díla.

Další články:

- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)
- [Nepřiznané koalice](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Vada koupené věci – kdy zjištěné nedostatky zakládají kupujícímu práva z vadného plnění a kdy nikoliv?](#)
- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)